POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU

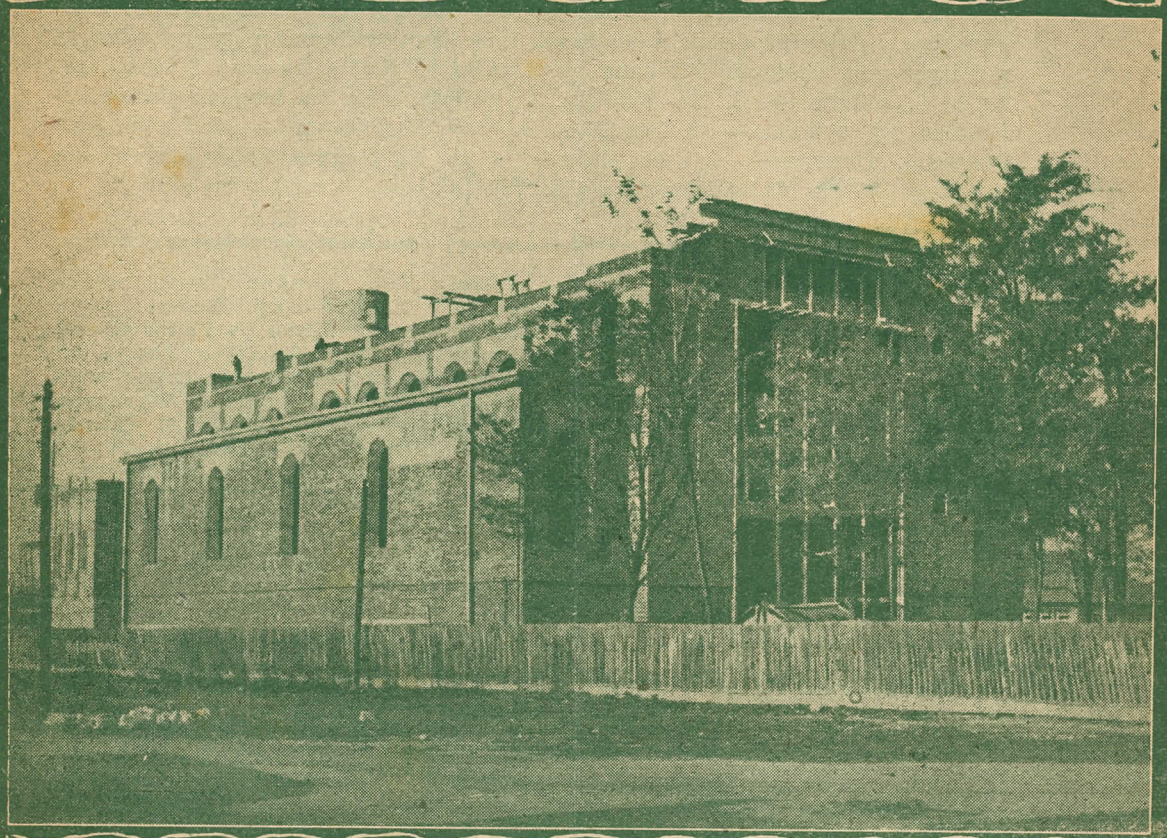

SALEZIJANSKI VJESTNIK

GODINA XV. SVIBANJ—LIPANJ 1944. BROJ 5.—6.

5474

NE ZABORAVITE !

Salezijanski suradnici, koji se izpovjede, pričeste, mole po nakani sv. Otca Pape i pohode koju crkvu ili javnu kapelu, mogu dobiti u mjesecima svibnju i lipnju ova oproštenja:

Podpuno oproštenje: 1. Jedanput na mjesec, u kojigod dan suradnik ili suradnica hoće. — 2. Na dan, kad se novi suradnik upiše u Savez salezijanskog suradničtva. — 3. Svaki mjesec na dan vježbe sretne smrti. — 4. Svaki dan jedno podpuno oproštenje, ako uz koji bilo staležki posao pobožno izgovore jedan streloviti uzdah, a za svaki drugi streloviti uzdah, preko dana uz rad izgovoren, dobivaju 400 dana oproštenja. — 5. Na blagdan Našašća sv. Križa, 3. svibnja. — 6. Na Miholjice, 8. svibnja. — 7. Na blagdan Marije Pomoćnice, 24. svibnja. — 8. Na Spasovo. — 9. Na Duhove. — 10. Na blagdan Presvetog Trojstva. — 11. Na Tielovo. — 12. Na blagdan Rođenja sv. Ivana Krstitelja. — 13. Na Spomen sv. Pavla, 30. lipnja.

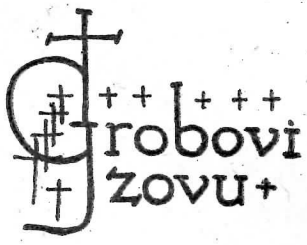

Grbeša Mato, Sarajevo; Grbeša Srećko, Sarajevo; Kaluđer Luca, Bizovac; Jagrić Marija, Zagreb; Mirko pl. Marenčić, Sv. Ivan Zelina; Presv. Vojaković Franjo, Zagreb; Svec Ivo, Ivanićgrad; Thaler Josip, Gašinci; Vlč. Tomo Capara, Koprivnica; Majner Ivana, Zagreb; Dr A. Gavazzi, Zagreb; Frehlich Marija, Zagreb.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna neka im svieti. Počivali u miru. Amen.

Sjetimo se u svojim molitvama i onih, koji su se preselili na drugi sviet kao žrtve okrutnog rata, a njihova su imena ostala nepoznata.

DONJI MIHOLJAC. SALEZIJANSKI ZAVOD ZA SVEĆENIČKA ZVANJA. — Poznate li kojeg požrtvovnog i idealnog mladića, koji bi se htio posvetiti svećeničkom zvanju u salezijanskoj družbi? Uputite ga na vodstvo salezijanskog zavoda u Donjem Miholjcu, gdje će dobiti sve potrebne upute. Primaju se samo zdravi, pobožni i daroviti dječaci iz pobožne katoličke obitelji. Primaju se i mladići, koji su zakasnili sa školanjem i već poodmakli u godinama, samo da pokazuju iskrenu želju za svećeničko zvanje. Dječaci se privatno poučavaju u zavodu, a na kraju školske godine polažu javne izpite na osječkoj gimnaziji. Kad svrše pet razreda gimnazije, idu u noviciat i dalje se školuju na troškove salezijanske družbe kao njezini članovi. »Žetva je obilna, a poslenika je malo. Molite se gospodaru žetve, da pošalje poslenike u svoj vinograd.«

S dopuštenjem Nadbiskupskog duhovnog stola, broj 1835. Zagreb, 17. II. 1930.

SALEZIJANSKI VJESTNIK izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja predplata Kn 100.— — »Salezijanski Vjestnik« izdaje Uprava salezijanskog suradničtva u Zagrebu, 17, Omiška ul. 2. — Predstavnik i odgovorni urednik Nikola Pavičić, Zagreb, Omiška ul. 2. Tisak Narodne Tiskare u Zagrebu, Kaptol 27. — Za tiskaru odgovara: Rudolf Vedo, Zagreb, Kaptol 27.

PRILOG SALEZIJANSKOG VJESTNIKA

GLASNIK MARIJE POMOĆNICE

TISKOPIS ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE NA KNEŽIJI U ZAGREBU

GOD. VII. 1944. BROJ 5—6

Dokumenti

Ugledna Upravo! R. 10. siečnja 1944.

Današnjom poštom šaljem Vam 8.300 Kn, koju sam svotu skupila na sabirni arak, što ste mi ga poslali.

Šaljem Vam arak, koji nisam mogla do kraja izpuniti s razloga, što su kod nas jako opasna vremena. Vode se borbe s partizanima, pa ima i žrtava. Zato šaljem novac što prije, da kojom nesrećom ne propadne. U Božjim smo rukama. Dok sam na životu, radit ću i dalje za proširenje slave Blažene Djevice Marije, Pomoćnice kršćana. Zato mi pošaljite novi sabirni arak.

B. K.

Ugledna Upravo! R. 7. veljače 1944.

Današnjom poštom šaljem 13.350 Kn., što sam ih skupila na poslani mi sabirni arak za gradnju crkve Majke Božje Pomoćnice.

Šaljem Vam i ovaj put arak, koji nije do kraja izpunjen, jer ne smijem dugo čekati i novac zadržavati kod sebe, budući da su vremena nesigurna. Stoga Vas opet molim, pošaljite mi ponovno novi sabirni arak, a ja ću nastojati, da uz pomoć Majke Božje skupim opet koju svotu.

Uz Hvaljen Isus ostaje B. K.

Ugledna Upravo! R. 25. veljače 1944.

Primila sam poslani mi sabirni arak i liepe sličice Marije Pomoćnice, koje narod s oduševljenjem prima.

Sabiranje napreduje, tako da sam već skupila na novi sabirni arak 13.000 Kn. Pošaljite mi još sličica Marije Pomoćnice, većih i manjih. Štovanje se Blažene Djevice vrlo širi. Majka Božja čini čudo. Stoga njoj ide svaka hvala, a ja sam nevriedno oruđe u njezinim rukama.

Zahvaljujem Vam od srdca na knjizi »Don Bosko«, koju ste mi poslali na dar. Nemojte u buduće misliti na to, kako bi nagradili moj trud oko sabiranja, jer to činim iz čiste ljubavi prema Majci Božjoj.

Očekujući naskoro Vašu pošiljku bilježim se uz: Hvaljen Isus! B. K.

Ugledna Upravo! R. 27. veljače 1944.

Današnjom poštom šaljem Vam Kn 17.110. Molim, da mi pošaljete novi sabirni arak, kako bi mogla nastaviti sa sakupljanjem za gradnju drage crkve Marije Pomoćnice.

Uz Hvaljen Isus bilježi se B. K.

Ugledna Upravo! R. 10 ožujka 1944.

Sličice, koje ste mi poslali, već sam primila, ali se čudim, da mi ne poslaste novog sabirnog arka, koji mi treba, jer sabiranje za gradnju crkve liepo napreduje.

U očekivanju novog arka bilježim se uz: Hvaljen Isus! B. K.

Ugledna Upravo! R. 11. ožujka 1944.

Danas sam primila sabirni arak i priložene krasne slike. Nadam se, da ste posljednju novčanu pošiljku primili u redu. Istodobno sabirem i za gradnju crkve sv. Josipa kao i sv. Terezije Malog Isusa na Miramarskoj. Nadam se, da će naše crkve ostati pošteđene od bombardiranja.

Ugledna Upravo! R. bez datuma.

Danas Vam šaljem nepodpuni sabirni arak, koji nisam do kraja mogla izpuniti, jer su vremena nesigurna, pa treba da novac što prije odpremim. Sabrala sam 15.550 Kn. Molim Vas, da mi pošaljete novi sabirni arak za daljnje sabiranje.

Hvala Bogu, do sada sam sabrala ukupno 64.910 Kn.

Ostajem u Kristu odana B. K.

Upravi salezijanskog suradničtva

Svojim cienjenim dopisom od 18. II. ovlastili ste me, da skupljam dobrovoljne priloge za gradnju svetišta Marije Pomoćnice u Zagrebu.

Pošto sam ovaj zadatak izvršio, to Vam šaljem sabirni arak s oznakom darovatelja.

Kao što je razvidno iz sabirnog arka, iznosi ukupna svota darovanih priloga 62.550 Kn., koju Vam svotu šaljem čekom broj 31.391.

Želio bih, da se imena uvrste u Glasnik i da se po jedan primjer pošalje darovateljima.

Zahvaljujem Vam se na povjerenju i želim Vam u svetom podhvatu mnogo uspjeha.

P. 7. III. 1944. V. Đ.

Upravi salezijanskog suradničtva K. D. 25. I. 1944.

Uz pomoć Marije Pomoćnice izpunio sam sabirni arak, koji ste mi poslali, iako je kod nas stanje kritično, jer smo ugroženi četnicima i partizanima. Uzprkos tomu sam djelomično uspio, premda nisam ni izdaleka onako, kako sam htio. Dva puta sam se sabirući približio partizanima, ali mi je uviek uspjelo, da im utečem. Od č. s. Hilde dobio sam sličice, pa sam svakom darovatelju dao po jednu sličicu, a većim darovateljima poklonio sam slike Marije Pomoćnice, koje ste mi Vi poslali. Eto kako mi je dobro došlo!

Arak je dosta uprljan, jer je prošao kroz stotine težačkih ruku. Nema mjesta, da opišem sve primjetbe, povoljne i nepovoljne, koje su pale prigodom moga sakupljanja.

Molim Vas, da mi pošaljete još dva sabirna arka, koja ću nastojati izpuniti novim imenima, samo ako se stanje kod nas ne pogorša. Brzo ne mogu raditi, jer imam stotinu obiteljskih posala, i bezbroj drugih potežkoća. Arak je, koji Vam šaljem, bio izpunjen već koncem prošlog mjeseca, a tek sutra će na poštu, jer je pošta od mene udaljena petnaest kilometara, a nebrojene su potežkoće, koje moram pobiediti prije nego dođem do nje. Četnici su neke već razstavili sa životom, pa ne daj Bože, da se isto dogodi i meni.

Župnik vlč. F. G. je dva puta preporučio s propoviedaonice salezijansko suradničtvo pozivajući na predplatu Salezijanskog Vjestnika.

Neki me odgovaraju od rada, što sam ga poduzeo za slavu Božju i Marije Pomoćnice skupljajući za gradnju Marijine crkve u Zagrebu, ali ja radim ono, na što me srdce potiče. Ne ću odustati, nego ću nastaviti sa započetim poslom.

Oprostite, ako mi ruka težko piše. Seljačka je i težačka. Pero para, ali glavno, da ne packa.

Na sabirnom se arku nalazi svota od 16.335 Kuna.

Puno Vas pozdravlja Đ. Š.

Sve na veću slavu Božju!

Zaslugom prečastne gospode župnika, koji su, zabrinuti za duhovna i materialna dobra svojih župljana, preporučili vjernicima, neka osobito štuju Blaženu Djevicu, Pomoćnicu kršćanskog puka, narod u nekim našim župama revno surađuje kod gradnje crkve Marije Pomoćnice u Zagrebu. U župi **Viljevo** skupilo se 39.000 Kn; u župi **Podgojci** 24.775 Kn; u župi **Radikovci** 66.463 Kn. Liep primjer!

Darovaše za gradnju crkve Marije Pomoćnice u Zagrebu

Darovaše za Crkvu Marije Pomoćnice

Utemeljitelji: Korboni Miroslav, Očevčić Pavka, Vlč. Presnik Josip, Grbeša Zora, Ivoš Katarina, Kuzle Franjo, Perković Gjuro, Šandor Gjurgjica, Stransky Gustav, Wesley ing. Ljudevit.

Odlični dobrotvori: Sovinšek Ivan, Eck Katarina, Ettinger Zlatica, Janjić Anka, Kovačević Zora, Kralj Franjo, Leaković Evica, Nadj Ignac, Vlč. Petrović Mato, Prpić Rudolf, Puceković Kata, Šurak Zdenka, Šurak Ladislav, Tuček Vincena, Pečuh Marija, Kain Josipa, šandol Terezija, Šagovec Milka, Topljak Milka, Slaviček Ljerka, Kadić Zdenka.

Graditelji: Abuč Marija, Adam Marko, Ahac Marija, Ambrinac Adam, Antonić Drago i Marija, Babić Matija, Babić Milka, Balenović Anka, Banović Ana, Dr. Batory, Beljan Marica i Pajo, Bošnjak Marija, Brigljević Mara, Carin Ivan, Carin Ivana, Crepić Terezija, Crnko Vladimir i Dragica, Čoaš Antun i Anica, Domac Ruža, Dunković Franjo, Djukelić Kata, Djukić Vinko, Eck Angelina, Erzin M. Ettinger Marija, Vlč. Ettinger Mijo, S. Eugenijana, Fekter Gjuro ml., Ferenčić Antonija, Firicht Franjo, Förster Otto, Frkatović Zora i Fina, Fuchs Ladislav, Galović Kata, Obitelj Gömbköse, Grgingević Albert, Grgingević Draga, Grgingević Vjekoslav, Guštek Ana, Hakenberger Marija, Hoffmann Marija, Horaček Ana, Hrešić Josipa, Hušek N. Obitelj Ivić, Jača Marija, Jakobac Tomo i Paulina, Jakobac Viktor i Dragica, Jurić Jelica, Jurić Milka, Kalafatić Blanka, Kallay pl. Juraj i Stefanija, Kalenić Josip, Karabel Jagica, Kolarić Tomo i Elizabeta, Kovačević Antun, Kovačić Ivan, Korbar Dragica, Križan Marija, Kuzle Fanika, Lanc Katica, Leicher Srećko, Lemunović Vinko, Leš Dora, Lešić Josip i Manda, Lukendić Dragica, Melvinger Josipa, Merc Štefanija, Milobar N., Minich Antun, Minich Josip, Minich Verona, Obitelj Molnar, Munker Ferdo, Vlč. Munda Vinko, Nedeljković Franjo, Nemanjić Ernestina, Nemeš Terezija, Nemet Branko, Nežić Vjekoslav, Novak Zlata, Očevčić Evša, Panian Rozina, Panjkrc Barica, Pastva Ana, Pešut Reza, Petrović Franjo, Piasek Gustav, Piasek Stevo, Pitić Mande, Plzak Emilija, Polak Ana, Polak Anka, Polak Vida, Polić Ivka, Premožnik Antonija, Rajzl Marija, Romozi Marija, Rybar Ivan, Sabolić Dr. Stjepan, Sedlaček Josip, Sedlaček Marija, Segin Jerko i Jozefina, Stanić Vinko, Starz Julia, Stjepović Luka, Stransky E., Šarić Ela, šimunović Mijo, Skunca Stjepa, Šoić Milan, štanfel Štefanija, štimac Fanika, Štrucelj Stjepan, Teresak Zdenko, Toman Sofija, Tomašegović Kata, Tonković Anica, Tuček Josip, Tusić Julka, Valo Alojz, Valečić Kate, Valek Marija, Varga Irma, Vicić Kruno, Vicković Gjuro, Vincek-Babić Janja, Visoky Veno, Vižek Josip, Obitelj Vrbanić, Vuković Gašpar, Vuković Melhior, Zakora Ivan, Žabot Franjo, Žmegač Jelka.

Ostali dobrotvori: Grgić Ružica, Horvat Franjo, Kržan Terezija, Pavliček Josip, Schreiber Adam, Strapajević Anka, Sukser Vid, Obitelj Baloković, Baničin Ivan, Gavranić s. Martina, Janeš Franjo, Šuveljak Margita, Franceschi Ernesta, Herceg Marica, Krivošić Anka, Marić Marica, Matasović Eva, Andračić Marica, Andrijević Josip, Babić Janja, Baloković Lovro, Bartinjaček Franjo, Bažant Ana, Beki Stjepan, Benačić Eva, Bilić Anica, Birač Mijo, Birt Anka, Blažinkov Kata, Blažinkov Marin, Bošnjak Franca, Bratorec Marija, Breber Ana, Brošo Milan, Broz Stjepan, Brunetta Alois, Cinčić Anka, Čajkovac Ana, Černy Marija, Čoaš Terezija, Dietrich Leopold, Dite Ljudevit, Divild Agneza, Dokozić Julija, Dolančić Manda, Doležal Slava, Drk Andrija, Drkulec Božena, Drkulec Josip, Dunković Viktorija, Dužaić Ivka, Erman Jozef, Esert Eva, Fechtig Adam, Feldvari Josip, Fenc Ana, Frantal Antun, Frantal Fančika, Frantal Franjo, Galinović Elvina, Galović Evica, Gačić Stjepan, Gender Julijana, Golubić Franjo, Grbenc Katarina, Grginčević Josip, Haidinović Verona, Verona, Hinić Ljubomir, Holjac Anka, Holubek Stjepan, Horvat-Kiš Elizabeta, Horvatić Ivan, Hrešić Rezika, Hudoba Marija, Huljak Nadica, Jager Marija, Jerabek Alojzija, Juraj Josip, Jurić Jozefina, Karačić Krescencija, Kauer Bara, Keglević Marija, Klobučar Anđelka, Kohler Jozefina i Mijo Kokier Marija, Kosal Stjepan, Kovačević Ružica, Kovačić Anka, Kozmički Ružica, Krizmanić Alois, Krvarić Dragutin, Kuzle Josip, Lanc Marija, Lekić Zora, Lemunović Petar, Presvj. Lepeš Don Danko, Lustig Hinko, Maglečić Z. Markešić Marija, Marković Ivan, Matijević Anica, Vlč. Matković Ante, Medek Franjo, Merkus Marija, Mesaroš Josip, Mesaroš Julka, Mesek Mijo, Milobara Mijat, Mrakovčić Mira, Naletilić Dr. Lujo, Nedić Josip, Neferanović Fema, Novaković Josip, Održel Tomo, Ožeg Sofija, Panian Rudolf, Paunović Mihajlo, Pavlek Josipa, Pavliša Antonija, Penić Josip, Zer Bara, Vlč. Zeroš Josip, Petković Marica, Plavšić Eva, Obitelj Pleško, Polak Anica, Polić Nevenka, Popović Mira, Posuda Marica, Pozaić Josip, Vlč. Prizl Stjepan, Rajzl Bara, Rajzl Franjo, Ratković Jelka, Rupp Dr. Viktor, Rybar Stjepan, Sabolić Kamila, Sagrak Ana, Schmidt Irma, Vlč. Schubert Benedikt, Sedlaček Antun, Sedlaček Marija, Seidl Terezija, Sever Zorka, Siter Josip, Siter Milka, Smolković Gizela, Stransky Ankica, Šubašić Anica, Sukser Slavica, Svetnička Emil, Šamukić Ilija, Šeb Petar, Šenk Ana, Šikerić Marija, Škofić Franjo, Šurak Ignac, Švarc Bara, Švarc Josip, Težak Martin, Toldy Doroteja, Turi Franjo, Valečić Jure, Venturin Ruža, Veselić Ljubica, Vidiček Margareta, Vistid Emil, Višin Ana, Vizek Antun, Vizek Rudolf, Voda Ferdo, Vranješavić Evica, Vrbanić Dr. Milan Vučerac Mato, Vuković Jerolim, Vuković Marija, Zimić Ljubica, Zošak Josip, Zvekanović Cecilija, Živković Antun, Živković Gjuro.

Revnitelji: Gjukić Vinko, Kalafatić Blanka, Ss. Milosrdnice, Travnik, Ss. Milosrdnice Bjelovar, Ss Dragocj. Krvi, Banja Luka, Špendić Vinko, Ettinger Marija, Jakovljević Marija, Vlč. Zserdin Josip, Vlč. Radičev Josip, Pjevačice iz Brestovca, Dančević Veronika, Cvjetko Ana, Starz Julia, Matičević Mato, Ragić Slavica, Hitter Veronika, Višin Ana, Stransky Zdenka, Paušković Branko, Leicher Ljubica, Ruth Ana, Biželj Julijana, Szigethy Ilonka, Kaučić Tvrtko, Fuchs Ana, Siter Adolf, Kefeček Marija, Leš Francisika, Štimac Terezija, Vidović Ilija, Tomčić Ljubica, Tominović Ana, Golubić Franjo, Pozaić Josip, Svrtan Tomo, Sirnček Paulina, Tuček Marija, Valek Ana, Ivić Gabriela, Bačić Vilka, Lučić Janica.

Sakupljene liepe svote i u sliedećim selima: Mraclin, Kuće, Rakitovec, Ivanovo Selo, Brestovac, Maslinjača, Badljevina.

Djeca za oltar: Kadić Zdenka, Mesarov Branko, Krivošić Mirijana, Ivo i Dubravka, Horvat Ankica i Marica, Kohler Željko, Babić Manda, Sukser Ružica, Sukser Gjuro, Mihota Milko, Lalić Dragica, Horvat Milka, Paša Kata, Peteranec Kata, Lalić Jozo.

Sakupljene su liepe svote u sliedećim mjestima: Donji Miholjac, Radikovci, Šljivosevci, Rakitovica, Golinci, Čamogajevci, Sv. Gjuradj, Veliškovci, Poreč, Kabelno, Viljevo, Mraclin, Kuće, Rakitovec, Daruvar, Ivanovo Selo, Vel. Maslenjača, Brestovac, Badljevina, Končanica, Međurić.

MARIJA POMOĆNICA ŽELI SAMO TO, DA ŠTO VIŠE POMOGNE ONIMA, KOJI TREBAJU NJEZINE POMOĆI. DOĐITE I VI K OVOM BOGATOM IZVORU MILOSTI. IMAJTE MNOGO VELIKIH I SVETIH ŽELJA!

KRALJICI MIRA

U PUČKOM TONU

Glasba i rieči Dr. Jerko Gržinčić

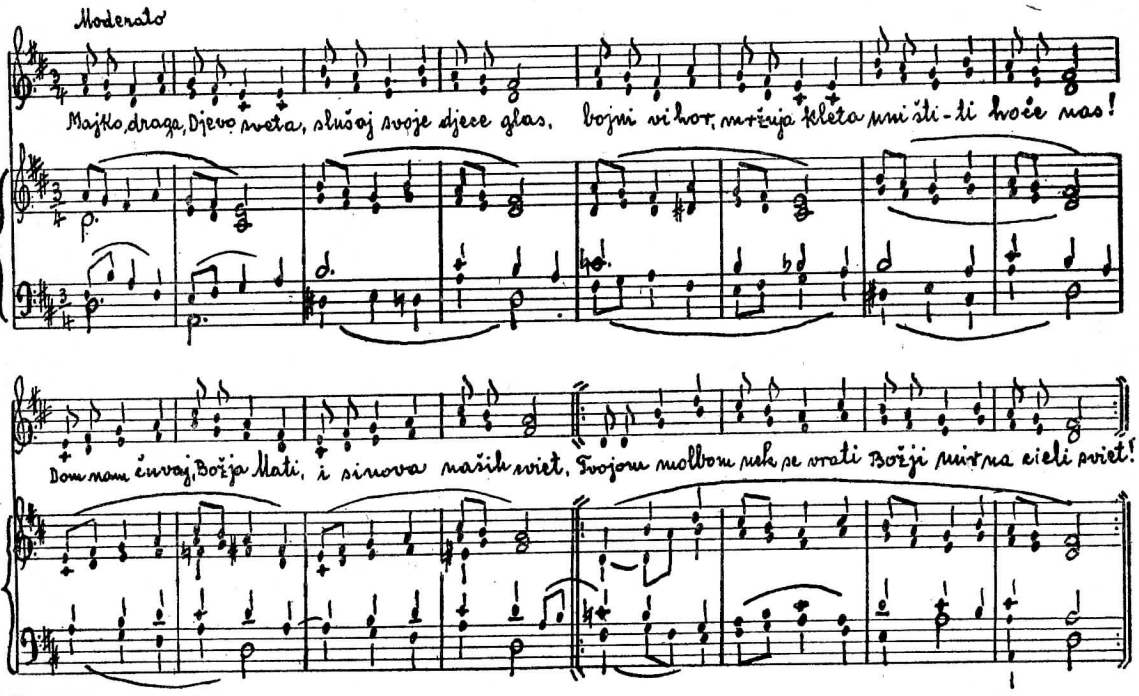

1. Majko draga, Djevo sveta
Slušaj svoje djece glas:
Bojni vihor, mržnja kleta
Uništiti hoće nas!

Dom nam čuvaj, Božja Mati
I sinova naših cviet.
Tvojom molbom nek se vrati
Božji mir na cieli sviet!

2. Dragi naši redom ginu
Na bojnim poljanama.
Majko, daj po svome Sinu
Lieka našim ranama!

Dom nam čuvaj, Božja Mati
I sinova naših cviet.
Tvojom molbom nek se vrati
Božji mir na cieli sviet!

3. Grad za gradom ljuto strada,
Mirna sela mori strah.
Smrt i pustoš svuda vlada
Plačuć padamo u prah.

Dom nam čuvaj, Božja Mati
I sinova naših cviet.
Tvojom molbom nek se vrati
Božji mir na cieli sviet!

4. Neće više mir nam cvasti,
Ako se ne smiluješ,
Dom i narod, sve će pasti,
Ako Ti ne pomogneš!

Dom nam čuvaj, Božja Mati
I sinova naših cviet.
Tvojom molbom nek se vrati
Božji mir na cieli sviet!

(Odobrenjem crkvenih vlasti)

Tiskanje i razpačavanje dopušteno odlukom Državnog izvještajnog i promičbenog ureda od 8. V. 1.941. br. 148/41.

Salezijanski vjestnik

GLASILO ZA SALEZIJANSKO SURADNIČTVO

GOD. XV. SVIBANJ—LIPANJ BROJ 5—6

U četvrtoj godini

(Uz državni blagdan 10. IV. 1944.)

Tri su već prošle... Na pragu četvrte stojimo i razmišljamo: po četvrti su put trešnje procvale, i lastavice sagradile gniezda na našim krovovima, po četvrti je put ratar zaorao brazde domaće grude u vlastitoj državi. Tri godine su prošle...

Ne samo tri! Mnogo je godina prošlo, i mnogo je stranica poviesti napisano o malom i plemenitom narodu, kojega je Providnost postavila na vihorište dvaju svjetova kao zid kršćanstva između iztoka i zapada.

Taj je narod osnovao svoju državu i stvorio svoje kraljevstvo, taj je narod dobio kraljevsku krunu od Petrova nasljednika, zakonitog zastupnika sviju evropskih naroda, i stavio ju na pomazano čelo vlastitog sina.

U sreći je orao vlastitu zemlju i plovio je svojim morem... Bio je velik i bio je poštivan, jer je bio svoj i Božji...

Tada je došao crni dan. Svojom je krivnjom izgubio ono, za što se mora danas boriti uz cienu krvi: slobodu. Prošle su godine, prošla su stoljeća. Država se mienjala. Jači su je komadali po danu, lukaviji rezali po noći. Jedni su nas vezali okovima javno, drugi su nas uništavali mučke, tajno i hinbeno. Ali jedno ne mogoše: ubiti u nama smisao i nostalgiju za izgubljenom slobodom. Bili smo bolestni, ali nismo bili mrtvi.

Lađa nije plovila, ali nije bila ni potonula, kako nas je uvjeravao pjesnik:

Još je tu. — Na tvrdoj sïki
Jošte leži nasukana.
Osamstoto minu ljeto,
Što je mlate sa svih strana.

Što je lome i drmaju
Burni vali i oluje.
Slomila se, prignula se:
Na piesku je — al još tu je!

Prolazile su godine, prolazila su stoljeća. Narod je stenjao, nosio tuđu pušku, plovio pod tuđom zastavom. Nije imao vlastitog imena. Drugi su mu sudili i zapoviedali. Plemenita narodna duša uviek je to osjećala, pa se bunila i ustajala. Napokon je osvanuo zadnji ustanak. Cieli se narod digao, da baci tuđi jaram. Cieli je narod osnovao svoju Nezavisnu Državu, do koje ima pravo po prirodnom zakonu, koji je jeka Božjega, vječnoga Zakona.

Od tada su prošle tri godine...

Svjedoci smo svih patnja, očevidci svih događaja. Osjećamo, da je sloboda skupa, ali znamo, da ne radimo za se, nego za svoju djecu. Strepimo nad njom kao nad nestašnom djevojčicom pokraj ponora ili uz rub opasne rieke. Pratimo je na svakom koraku. Gledamo je, kako se razvija i napreduje usred ratnog vrtloga. Gledamo je i želimo joj sretniju budućnost zazivajući na nju veliki Božji blagoslov.

Hvala svima, koji su je u početku stvarali... Hvala onima, koji su o njoj sanjali onda, kad je nije bilo... Hvala onima, koji su za nju legli u grob, da budu potomcima vječnim primjerom izvršene dužnosti... Hvala Poglavniku, koji ju je opet pozvao na život!

Jedan stari običaj

U don Boskovu životu naći ćete dva zanimljiva prizora o početcima salezijanskog rada.

Neke je proljetne večeri svetac, vraćajući se u svoj stan, susreo na jednom razkršću grupu uličnjaka, koji su mogli biti i opasni, da ih nije poveo u obližnju gostionicu te ih počastio sladkom kapljicom. Pošto ih je na ovaj način pridobio za sebe, htio im je dati dobar savjet za život. Rekao im je:

»Postadosmo eto dobrim prijateljima. Bit će mi jako drago, ako ne budete više psovali, kao što ste to radili, kad smo se malo prije sastali. Nije liepo tako raditi, a uz to izazivate na sebe kaznu Božju.«

»Budite bez brige, don Bosko. Obećajemo vam, da toga ne ćemo više činiti. Ta znate. Nismo htjeli... to nam se onako nehotice izmaklo... od navike... no vidjet ćete, da ćemo ubuduće biti drugčiji.«

»To je liepo od vas. Vratite se sada mirno svojim kućama, a u nedjelju vas čekam tamo dolje kod Pinardija.« (Tamo je don Boskov prvi dom za mladež.)

»Da se vratimo kući?, promrmljaše neki od tih jadnika. »To će biti malo težko.«

»Gdje spavate kroz noć?«, upita ih don Bosko.

»Svuda pomalo: u skloništu, kod prijateljâ, u konjušnici, koja nije daleko odavle, jednom rieči: tamo, gdje možemo, no nikada dvie noći uzastopce na jednom mjestu.«

»Ako je tako«, reče don Bosko ganutljivo, onda dođite k meni.«

Priedlog je bio prihvaćen; i don Bosko se zajedno s njima uputio prema Valdoku, gdje ga je zabrinuto čekala njegova majka. Došavši kući, smjesti mladiće u sjenik, pošto im je dao nekoliko plahta i pokrivača i izmolio s njima, kako se već dalo, kratku večernju molitvicu. Sutradan ujutro don Bosko se sav sretan, što je mogao pomoći biednicima, popeo na sjenik, da probudi svoje nove prijatelje. Ali jao! Svi bijahu već u ranu zoru pobjegli, odnesavši sa sobom plahte i pokrivače. Prvi dakle početak nije se posrećio.

Drugi je put imao više uspjeha. To je bilo onda, kad je nešto kasnije pokucalo na njegova vrata neko sirotče. Bio je to neki zidarski naučnik, što je došao u Turin tražiti zarade. Ono malo novčića, što ih je bio prištedio, već je davno nestalo iz njegova džepa, a nije bilo moguće doći do drugih.

Bio je već mrak, a kišilo kao iz kabla. Siromah pokisnuo do kože, a izgladnio kao vuk. Mama je Margareta odmah zapalila vatru, da se ogrije gost, što ga je poslala Providnost, dala mu večeru i razprostrla slamnjaču u sredini kuhinje, a zatim doniela plahte i pokrivač, kako bi diete što udobnije spavalo. Ali pogledajte! Kad mu je mudra žena namještala pokrivač, šanula mu je u uho nekoliko dobrih rieči, koje su pale na mladu dušu kao melem na otvorenu ranu.

I iz toga maloga događaja nasta običaj, koji nije nikada prestao u salezijanskim zavodima, da se naime dječacima reče, prije nego odu spavati i ne-

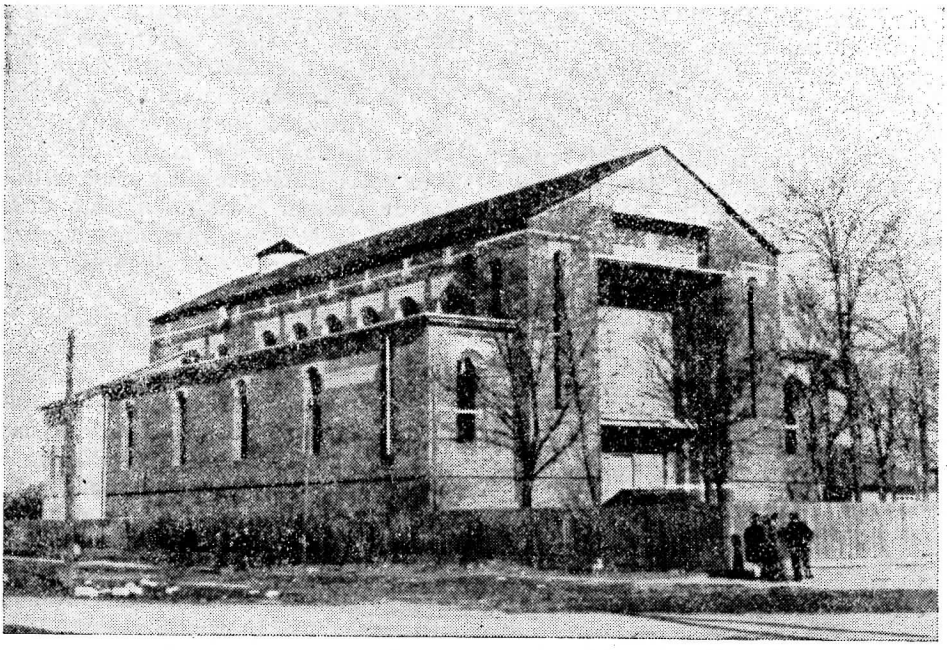

Crkva Marije Pomoćnice u Zagrebu je pod krovom

posredno poslije večernjih molitava, par ljubaznih rieči i spasonosnih savjeta. Tih par rieči, kao nekada tako još i danas, postalo je veliko odgojno sredstvo u rukama odgojiteljâ salezijanaca.

Don Bosko je ovo sredstvo razvio do zamjerne visine. Priprosti i topli ton ovih večernjih govora, koji su završavali dan, duboko se usiecao u srdca djece.

Kanonik Belassio, jedan od prvih don Boskovih pitomaca, pripovieda ovako:

»Kad se sjetim onih par zadnjih časaka, s kojima smo završavali svoj veseli svakidašnji posao, još mi sada srdce igra od radosti. To su vremena, koja se ne zaboravljaju! Zvoni devet sati: zvono javlja svršetak odmora. U mah nastaje grobna tišina. Dječaci se skupljaju na malom dvorištu, gdje se običavaju obavljati večernje molitve. Don Bosko kleči u njihovoj sredini. Zaori pjesma iz sedam stotina grlaca i gubi se daleko u daljini. Sliedi molitva. Kad je svršena, don Bosko se penje na onizku katedru. Vidjevši ga onako iznad naših glava, srdce bi nam zaigralo od veselja. Svi napeto očekujemo, a don Bosko progovara. Sve su oči uprte u njega. Svi ga slušamo mirno i sabrano.«

Govor je obično trajao pet do deset minuta, a kadikad bi se znao produljiti. osobito onda, kad bi don Bosko pripoviedao koji svoj san. U takvim bi prilikama vladala neopisiva tišina.

Kako bi večernji razgovori postali što zanimljiviji, don Bosko je često mienjao njihov sadržaj, prikazujući ih sad u ovom, sad u onom obliku. Obično je to bio monolog, govorio bi svetac sam, a drugi bi ga slušali. Ali bi se neriedko znao pretvoriti u dialog, ili bolje rečeno: pustio bi, da ga netko prekine, da mu predbaci kakvu sumnju ili prigovor, ili da ga nešto zapita. ili bi se sam obratio na ovog ili onog s kakvim pitanjem

Evo napr., kako im je govorio 7. srpnja god. 1876.:

»Sutra je, draga djeco, četvrtak. Vi ćete na šetnju. Vidjet ćete, kako seljaci žanju žito i kako grade plastove. Meni kod toga dolazi na pamet ono iz Sv. Pisma: Kako netko bude sijao, tako će i žnjeti. Recite mi, draga djeco, bi li se seljaci mogli sada veseliti obilatoj žetvi,

da nisu marljivo obrađivali svoje polje, natapali ga za vrieme suše i branili ga od raznih štetočina? Sigurno, da ne bi, jer tko želi sabirati plodove, mora najprije posijati sjeme.

Isto je i s vama, draga djeco! Ako budete sada sijali, moći ćete kasnije s veseljem i žeti. Naprotiv ćete u vrieme žetve umirati od gladi, ne budete li sijali u pravo vrieme.

Imajte uviek pred očima ono, što je rekao Gospodin Bog: »Ono, što je čovjek sijao, to neka i žanje.« Tko žito sije, žito će i žeti, tko kukuruz, kukuruz će sabirati, a tko sije korov, ne će naći drugo nego korov. Ako hoćete, da vaša žetva bude dobra, bacite u zemlju dobro sjeme. Ne zaboravite nikada, da se muka i trud, koju ste uložili kod sijanja, ne mogu nikada uzporediti s veseljem, što ga čovjek osjeća, kad nađe bogatu i liepu žetvu.

Još nešto! Da zrno sagnjije i potjera klas, moramo ga sijati u pravo vrieme: pšenicu u jesen, kukuruz u proljeće i t. d. Gdje se ne sije, kad treba, tamo sve propada. Pitam vas dakle, kad mora čovjek sijati?«

— U proljeće, za vrieme sjetve, u mladosti, — glasio je odgovor.

— Vrlo dobro. A što je s onim, koji ne sije u to doba?

— Onoga u starosti čeka trnje.

— Odlično! Ne zaboravite dakle nikada toga, što sam vam rekao.

Ali, djeco moja, Gospodin je Bog rekao i ovo: Tko sije vjetar, žanje buru. Ovdje vjetar označuje različite strasti. Tko sada ne pazi na njih, taj dopušta, da u njegovu dušu uđe sitno sjemenje, koje će jednom proklijati i narasti. Kažem vam: jednog će dana nastati u vašoj duši oluja. Nemojte nipošto dozvoliti, da bi se to sjemenje u vama ugniezdilo, jer će inače vaša starost biti gorka. Pomislite, da razne strasti, što vladaju ljudima i gone ih na zločinstva, nisu bile uviek u njima tako jake. Izprva su strasti bile malene i neznatne. Zatim su sve više i više rasle, dok se napokon nisu tako razvile, da ih nije bilo moći svladati bez velike muke.

Ako čovjek u mladosti popušta takvim strastima, mjesto da ih pobija, i govori: »Ah, to nije ništa,« vrlo se bojim za njegov svršetak. Mislim naime ovako: Ako to i jest danas neznatna stvar, ako to i jest biljka, koja je tek proklijala, no pustite je, da malo naraste, pa ćete vidjeti, što će biti. Mladi je lav izprva posve nedužan, ali će s vremenom postati divlja životinja. Mali medvjed, koji je tako dražestan, dok je još kod svoje majke, postat će jednom strašna zvier. Šareni tigar, koji se s vama igra pružajući vam svoju šapu, dok je malen, bit će kasnije najkrvoločnija zvier. Mislim, da ćete sada sve razumjeti, što sam vam htio reći. Laku noć, draga djeco.«

J. T-c.

Mati milostivna

Tak leno se vlečejo kmice,
Nemirno tak lečejo ftice
I strašna posod je tišina.
Cesta pak stiha dohaja
Negdi tam s dalkoga gaja.
Kaj jagnjad se z vetrom spomina?
Nekam tak čudno se ziblje
I k cesti se bole nagiblje,
De mati nad sinom žaluje

Zamotana sa vu togo
Za dušico grešno premnogo
Vmorjenoga Bogu alduje.
I ja sam na križ ga razpinjal
I z grehom ti srdce načinjal
To srdce tak jako strplivno.
A ti si se k meni obrnula
Kak mati me k sebi prigrnula
Tak toplo i tak milostivno.

Gost.

Papina svjetovna vlast

(Ovaj članak je uzet iz »Poviesti Italije«, koju je napisao sv. Ivan Bosko.)

Sigurno ste već čuli govoriti o vremenitim dobrima Crkve i o svjetovnoj vlasti Pape. Mnogo o tome govore. Jedni Papi predbacuju, što nije zadovoljan, da bude duhovni poglavar Crkve, nego hoće da bude suveren i jedne države, drugi mu to odobravaju. Želio bih vam stoga dati jasan pojam o tom predmetu.

Crkva je zajednica vjernika, koja ima svog vlastitog pastira, vrhovnog vođu, Papu, koji njome vlada. Upita li tkogod, ima li ta zajednica pravo na život i obstanak, isto je, kao da bi upitao, ima li istina pravo na obstanak i život među ljudima. Za život nam je potreban naš svagdanji kruh, za koga se danomice molimo Bogu; na taj kruh imaju pravo i pastiri, koji su se posvetili spasu duša.

Odkuda je Crkva dobivala sredstva, da se uzdržava? Od dobrovoljnih prinosa vjernika, koji su joj dielili od svojih dobara, s kojima su razpolagali po miloj volji. U prvim su vremenima Crkve postojale t. zv. kolekte, t. j. sabiranja, pa su vjernici davali svoje darove za uzdržavanje apostola i njihovih nasljednika. Skupljene darove Crkva je dielila siromašnim vjernicima, a taj su posao obavljali đakoni, koji su imali dužnost, da se brinu za sirote i udovice. Ako je tko Crkvi poklonio nepokretno dobro, obično je to učinio iz dva razloga: prvo, da se podmire najnuždnije potrebe Crkve, drugo, da se predusretne pljenitba sa strane svjetovnih poganskih vlasti, koja je takva dobra plienila i kršćanima oduzimala ne samo imetak nego i život.

Kad je došao na vlast Konstantin i priznao kršćansku vjeru državnom, dao je na svoje troškove sagraditi i ukrasiti mnoge crkve. Tada je i Crkva počela zadržavati nepokretna dobra, koja su joj bila darovana sa strane vjernika, i nije ih prodavala. Pošto su naime rimski carevi priznali istinitost kršćanske vjere, priznali su i Crkvi pravo na sredstva za uzdržavanje. Štoviše, oni su smatrali svojom dužnošću, da je brane i štite.

Nu, Crkva mora biti slobodna i neovisna i u izvršivanju svoje duhovne vlasti. Pozvana, da čitavom svietu propovieda evanđelje istine, ne može ona u svojoj nauci ništa mienjati i vršiti volju svjetovnih knezova. Kao što je Krist slobodno propoviedao, tako mora i ona. Isus je Krist bio razpet na križ za slobodu svoga evanđelja. Apostoli su morali pretrpjeti mučeničtvo, jer su bez straha propoviedali. Pa i 32 Pape, koji su živjeli prije Konstantina, također su umrli za slobodu vjere. S istog razloga bili su mučeni mnogi biskupi i svećenici. Crkva je daklę u prva stoljeća jasno posvjedočila svoju slobodu, pa i uz cienu života.

Car je Konstantin priznao božanski izvor kršćanske vjere, zato je u Papi sv. Silvestru gledao pastira svih pastira, središte vjere i najvišeg kneza duhovnog kraljevstva. Po odluci, koja se, ako je gledamo samo ljudskim razumom, ne može nikako raztumačiti, premjestio je on svoju priestolnicu u grad Bizant, zamienivši tako oblistavi Rim sa siromašnim pokrajinskim gradićem, kojega je prozvao Konstantinopol, t. j. Konstantinov grad. Od tada nije više nijedan car imao svoje središte u Rimu. Pa i onda, kad je kasnije car Teodozije razdielio svoje carstvo na dva diela, na zapadno i na iztočno, nije Rim bio središte zapadnog carstva, nego Milan. Kasnije su došli u Italiju barbari i osnovali svoje kraljevstvo, a za priestolnicu su uzimali ili Ravenu ili Paviju. Od Konstantina dalje dolazili su dakle kraljevi i knezovi u Rim samo kao hodočastnici i putnici. Rim je bio sjedište najvišeg biskupa, dom poglavice sviju katolika.

Unatoč tomu nisu Pape još tada vršili nad Rimom nikakve svjetovne vlasti, premda su je vršili nad drugih pet gra-

dova, koji su Ancona, Umana, Pesano, Fano i Rimini, pa se zato ovi gradovi zvahu jednim imenom Petograđe. Ali se ne može zatajiti, da su Pape bili cielo vrieme ponosni na duhovni suverenitet, što su ga vršili u gradu Rimu, i koji se za vlade bizantinskog cara Leona Izaurijskog podpuno pretvorio u svjetovni.

Ovaj je car bio krivovjerac i naviestio je boj svetim slikama te bezobrazno zahtievao, da Papa Grgur II. skupa sa slikama uništi i moći mučenika, što bi značilo odreći se zagovora svetaca. Razumije se, da je Papa odbio ovaj zahtjev, našto je car poslao svoje sluge, koji su imali nalog, da ga bace s priestolja. Naručio je ubojice, koji su ga imali potajno ubiti. Poslao je i vojsku, da Papu zarobi i da opljačka rimske crkve. Ali sam je rimski puk branio život Pape Grgura II. i oružjem u ruci protjerao carske vojnike. Tom je prilikom rimski senat s narodom izjavio svoju neovisnost od krivovjernog cara i predao svu vlast Rima u Papine ruke, kao što su to već prije učinili mnogi drugi gradovi, jer su u osobi Pape našli moćnog branitelja mira i slobode, dok su svjetovni knezovi vršili nad podčinjenim gradovima razna nasilja. Čak i franački vođe Pipin i Karlo Martel darovali su Papi mnoge gradove, a Karlo je Veliki te darove svečano priznao i potvrdio.

Na taj se eto način Rim svojom vlastitom presudom riešio svjetovnih gospodara i stavio se pod vlast Pape. Rim je sam postao neovisan od zemaljskih gospodara i prešao u vlast Papa, a da ga oni nisu prisvojili lukavstvom ili silom. Pape su stekli grad i zemljište, koje je u jednu ruku bilo dosta veliko, da im osigura slobodu i nezavisnost u izvršivanju njihova božanskog poslanja, a u drugu je bilo premaleno, da bi oni postali neki strah i trepet svjetovnih knezova (premaleno, da bi svjetovne brige mogle baciti u pozadinu njihovu prvu brigu: spas duša).

Već su stari Grci svojim ugledom utvrdili ova tri načela: 1. vjersko proročište mora biti slobodno u svojim izjavama i svojm odlukama; 2. da može izpoviedati slobodu, mora biti neovisno; 3. da može biti neovisno, mora imati svoje sjedište u gradu i na tlu, koje je njegovo vlastničtvo. Slavno delfijsko proročište može se smatrati u nekom smislu rieči kao katolička Crkva, jer su k njemu hrlili ljudi sa svih strana svieta, da ga potraže i pitaju za savjet. Nu, da Grci zajamče njegovu slobodu u davanju izjava, htjedoše, neka grad Delfi, gdje se nalazilo, sa čitavom svojom okolicom bude neovisan od grčkih državica. Da bi se ta svrha što podpunije postigla, sve su samostalne grčke državice imale u Delfima svoje zastupnike, koji su tvorili neki svojevrstni savjet, što je imao brigu, da sačuva nezavisnost proročišta i da zaštiti grad od pohote i napadaja tako sa strane privatnika kako sa strane državâ. Ako je kada došlo do protupravnog oduzimanja posjeda, tada je spomenuti savez uzeo stvar u pretres i sudio krivcu. Ako se krivac protivio priznati osudu, bio je izobćen, što je značilo, da su svi imali pravo, da ga ubiju. Ako je bilo potrebno, da se protiv krivca upotriebi oružje, tada je savez pozvao u pomoć države, koje je zastupao, i došlo bi do svete borbe.

Kako je to proročište bilo sveobće, ili da se izrazimo našom rieči, katoličko, pripadao je grad Delfi s okolicom, hramom i svim bogatstvom ne samo građanima delfijskim, nego svemu grčkom narodu. Tako su mislili Grci o proročištu u Delfima, a tako morate i vi, moji dragi, misliti o središtu katoličke crkve.

I ako ovo kraljevstvo nije veliko, ipak su katoličke zemlje pratile njegovo obstojanje i njegovu nezavisnost najvećim zanimanjem, jer su smatrale, da ono pripada Papi, poglavaru svega katoličkog svieta. Možda se mnogima od nas čini nepodesno, da glavar Crkve bude i svjetovni kralj. Podpuno će drugčije suditi, ako se sjete, da su i starozavjetni pariarsi Abraham, Izak, Jakob, Melhizedek, Heli, Samuel i mnogi drugi bili u isto vrieme i vjerski vođe i svjetovni vladari. Obje vlasti potječu od Boga: duhovna i svjetovna. Zašto ih dakle ne bi bilo moguće spo-

Vatikanski grad — Država sv. Otca Pape

jiti, kad znamo, da nijedna zemaljska vlast — ako hoće ostati na putu pravednosti — i onako ne smije ništa učiniti protiv duhovne vlasti, koja potječe od Boga.

Uzmimo, da Papa ne bi više bio suveren, te bi kao glava Crkve morao nešto zapoviedati, što bi se protivilo željama svjetovne vlasti, kojoj bi bio podložan. — Ne će li nam odmah biti jasno, da bi se našao u veoma težku položaju. Zar bi Papa mogao slobodno obćiti sa svim državama, kad bi — što se po nesreći može dogoditi — postao jednostavni podložnik koga vladara, koji bi možda još bio krivovjerac i progonitelj kršćana?

Iz svega ovoga dakle sliedi: 1. bezuvjetno je potrebno, da Papa boravi na slobodnu i nezavisnu tlu; 2. vremenita dobra, koja posjeduje, ne pripadaju samo vjernicima one države, u kojoj se nalazi; 3. kao što sinu mora biti na srdcu čast njegova otca, i kao što mora poštivati njegov imutak te ako uztreba i braniti ga, tako moramo i mi katolici pokazati ljubav i zanimanje za slobodu, čast i imutak našeg duhovnog otca, a to je Papa, to je Namjestnik Isusa Krista!

Al. Č.

Večer v kapeli

Stiha se mraki v kapelo plazijo
Kak strašne senje po stenaj lazijo
Nešče si tožen tam v kotu zdihava
Od ružice tenja nad glavom mu plava
Kak da j' ji bilo bogčeka milo
V molitvi mu drfčejo vustnice plave
Suze zalevajo oči krvave:

»Sina si svojega za me alduval
A ja sam nesrečen tebe zbantuval
Oprosti mi, Bože, grehe, oprosti!«
V olenki črlenoj plamenček trepeče
Z oltara mu ruža kak živa migeče
S kipa se Jezušek smeje tak milo
Kak da je se nikaj naj pripetilo.

Gost.

Žetva je velika

Velika žetva svuda se sprema,
A poslenika još dosta nema.

Čekaju dugo klasovi jedri,
Prolaze dani topli i vedri.

Radnika dosta nažalost nema,
Premda se bura velika sprema.

Oblaci crni vuku se zrakom,
Udara munja, svietli se mrakom.

Oluja stiže, bjesni i hara,
Hoće da liši Božjeg nas dara.

Klasje se zlatno do zemlje svija,
Đavo ga gnječi, prokleta zmija.

Tuča ga tuče, vatra ga pali,
Vihor ga diže, nose ga vali.

Molimo zato svevišnjeg Boga,
Poslenikâ šalje neka nam stoga,

Da prije bure pokupe klase,
U pravo vrieme duše da spase!

Alojzije Buturac

Nije on jedini

Neki mladi gospodin hvastao se u vrlo uglednom družtvu, da ne vjeruje u Boga. U družtvu bila je i jedna mlada, ali oštroumna i pobožna djevojka. Mladi je gospodin nastojao iz petnih žila dokazati, kako ima pravo i kako je njegovo mišljenje u skladu s duhom vremena. Trud mu je bio uzaludan. Djevojka je svaki njegov prividni dokaz oštroumno pobila. Razljutio se konačno mladi gospodin pa će djevojci:

— Nikad se ne bih nadao, da ću u ovako oštroumnu družtvu biti ja jedini bezvjerac.

— O ne, mladi gospodine, niste vi jedini u ovoj kući, koji ne vjerujete. Naši konji, volovi, mačke i ostale životinje također ne vjeruju u Boga, samo što ova živina nema mogućnosti, da se time pohvali, kao što činite vi.

Zaista, bez vjere se čovjek ne bi mnogo razlikovao od životinje. Svrha, za koju bi bio stvoren, podpuno bi se podudarala sa svrhom, za koju su stvorene i životinje.

V. P.

Moja prva sveta pričest

Oh, kako tog dana sjećam se živo,
Kada su ljubice mirisne cvale,
Tog dana se nebo razvedrilo sivo,
U gaju su pjevale ptičice male.

Tog dana mi srdce se sjeća,
Kako sam stupala ponosno, smjelo,
Tog dana mi u srdce ušla je sreća,
Ružice male mi resile čelo.

Na meni bješe haljina biela,
Lice mi gorjelo u velikom žaru,
A ja sam išla uzdignuta čela,
Išla sam tamo, k Njegovu oltaru!

Sklopivši ruke digla sam glavu
I primila sam u srdce Ga svoje,
Zvona su zvonila Njemu u slavu,
K Njemu su misli letjele moje.

Gledala dugo sam sveto razpelo,
Kraj njeg su sitne gorjele svieće,
U srdcu bješe presveto Tielo,
Bila sam puna blaženstva, sreće...

Gizela Gerard.

Deset godina pastirske službe

U mjesecu se lipnju navršata deset godina, kako je Preuzvišeni gospodin Dr. Alojzije Stepinac bio posvećen za biskupa s pravom, da sjedne na zagrebačku nadbiskupsku stolicu, kad ova bude izpražnjena.

Tada se neočekivano dogodilo, da je jedan mladi i požrtvovni svećenik zagrebačke nadbiskupije, koji je želio samo to, da tiho i povučeno radi za slavu Božju i spas duša, bio naglo iztrgnut iz svoje sredine i postavljen na visoko mjesto, s koga će kleru i vjernicima svietliti svojim riedkim vrlinama.

... I prođe već deset godina ... deset težkih godina ca crkvu i narod, a mi danas možemo potvrditi, da je bilo dobro ono, što je učinio Gospodin. Svietiljka, koja je bila postavljena na sviećnjak, nije mogla ostati nezapažena. Ličnost novoga nadpastira odmah se je izdigla nad događaje svakidašnjice kao grad na gori, o kom govori Spasitelj. Jer tko je mogao bolje upravljati crkvom kroz ovo deset godina i u ovim vremenima nego on? Svi znamo, da posjeduje u obilatoj mjeri one sposobnosti i da ga vode u njegovu radu one misli, koje danas jedine spasavaju. Njegova uzvišena nepristranost, njegove čiste namjere i njegov neumorni trud, da Boga postavi u središte osobnih i narodnih interesa, čine ga u naše dane sličnim starozavjetnim prorocima, koji su onako snažno naglašavali i podcrtavali Božje nadvremenske interese, dok su se njihovi zemljaci gubili u tricama i kučinama svakidašnjosti. Misao, što ju je mladi nadpastir razvio u svojim divnim i dobro poznatim propoviedima, jest takva, da ju može shvatiti svaki zdravi razum: potrebno je, ako želimo izaći iz kaosa, ponovno uzpostaviti hierarhiju vrednota i duhu dati prednost pred materijom. Potrebno je osloboditi čovjeka iz robstva, u kojem

Preuzv. g. Dr. Alojzije Stepinac blagosiva kamen temeljac crkve Marije Pomoćnice

čami robujući zemlji. Potrebno je, da čovjeka držimo onim, što jest: duhovnim i tjelesnim bićem, gdje duh i tielo teže za vječnim skladom. U vrieme, kad je obožavanje materialne kulture pokrenulo ljudske strasti u otvoreni i organizirani sukob protiv duha i duhovnih vrednota, u vrieme, kad je brutalna sila postala nuždom i jedinom mudrošću, koja pokreće svietom, pokazao je naš nadpastir svojim riečima i svojim djelima, da ga u njegovu radu nadahnjuje jedna sasvim druga, ljudima današnjice nepoznata sila: to je neustrašiva i nepokolebiva vjera u Boga i u zakone vječne pravde. »U Tebe sam se, Gospodine, pouzdao, ne ću se osramotiti dovieka«.

Ratne prilike, u kojima živimo, a još više njegova izričita želja, da se spomenuta godišnjica proslavi bez ikakvih vanjskih manifestacija i da se pređe preko nje onom šutnjom i skromnošću, kojom je — on dosada svake godine prelazio preko proslave svoga imendana, ne će dopustiti kleru ni vjernicima, da reknu ovom prilikom ono, što bi htjeli i što bi im ljubav stavila u usta.

Salezijanski Viestnik, koji je prije deset godina radostno pozdravio imenovanje novoga nadpastira i zaželio mu u radu blagoslov Božji, govorio je tada iz srdca ciele salezijanske obitelji i njezinih prijatelja u Hrvatskoj. Nakon deset godina rada, što ga je Preuzvišeni Dr. Alojzije Stepinac razvio u svojoj nadbiskupiji, mogli smo se nesumljivo uvjeriti, da mu je družba sv. Ivana Boska vrlo draga i da s velikim zanimanjem prati njezin rad u svojoj nadbiskupiji. Pomoć, koju je u kratkom razdoblju svoga vladanja pružio sinovima sv. Ivana Boska, nemoguće je prikazati u jednom članku. Salezijanski zavod na Knežiji, Konvikt u Vlaškoj ulici, zavod i župa sv. Ivana Boska u Podsusedu, jednom rieči: sve naše institucije u Hrvatskoj osjetile su stotinu dokaza njegove ljubavi, primile od njega stotinu pobuda u radu i mogu ga pravom smatrati svojim najvećim dobrotvorom. Nema pitomca ni u jednom našem gore spomenutom zavodu, koji ne bi vrlo dobro poznavao zagrebačkoga nadbiskupa, koji ne bi imao prilike s njime govoriti, koji ne bi dobio od njega kakav dar i koji ga ne bi izkreno ljubio.

Ovo razpoloženje naših pitomaca najbolje tumači, kakvu ljubav goje prema zagrebačkom nadbiskupu sinovi sv. Ivana Boska i kako je on svojom ljubavlju i dobročinstvima zadužio salezijansku obitelj.

Zato je naša želja i potreba našega srdca pomoliti se Svemogućemu, da nam ga još dugo uzdrži na životu, što će biti od velike koristi za katoličku crkvu u našoj mladoj državi.

Ja Te ljubim, o Isuse

Ja Te ljubim, o Isuse,
Moje srdce Tebe žudi,
Za Tobom mi duša čezne,
Tebe žele moje grudi.

Ti si izvor svake sreće,
Ti si vrelo svetog mira,
Tvoj nebeski blagi pogled
Srdce mi i dušu dira.

Ti si moje svako dobro,
Jedina si moja želja,
A u tvojoj prisutnosti
Ja sam, Bože, pun veselja.

Kada moja duša trpi
Radi grieha težke boli,
I još tada, o Isuse,
Moje srdce Tebe voli.

Ja Te ljubim, o Isuse,
Moje srdce Tebe žudi,
Jednu imam vruću želju:
Da Te ljube i svi ljudi.

M. P.

Kapela Marije Pomoćnice, privremena župna crkva, premalena je, da primi sve vjernike, koji žele zadovoljiti svojoj vjerskoj dužnosti nedjeljom i blagdanom. Nova crkva Marije Pomoćnice vrlo će dobro doći našoj zagrebačkoj periferiji.

Dva pitanja iz katekizma

O BOGU

3. **Što kaže rieč: najsavršenije?** Rieč: najsavršenije kaže, da se u Bogu nalazi svako savršenstvo bez mjere i manjka, kaže, da je Bog neizmjerno moćan, mudar i dobar.

U snu, što ga je sanjao 29. studenog 1873., osjetio je don Bosko na slikovit način Božju svemogućnost.

»Činilo mi se,« tako pripovieda, »da se nalazim s dječacima našega Oratorija na vratima jedne velike i dugačke doline, zatvorene sa dva nizka briega u obliku izmjeničnih brežuljaka. U jedan tren opazih, da se na nebu pokazalo veliko žarko sunce, koje je bilo tako svietlo i sjajno, te je zaslieplјivalo svaki pogled. Bili smo prisiljeni, da spustimo glavu i oborimo oči prema zemlji. Ostadosmo tako neko vrieme licem okrenutim prema zemlji, kad se jaka sunčana svjetlost poče pomalo smanjivati, dok nije konačno sasvim ugasnula, ostavivši nas same u tami kao u rogu. Dok sam, stojeći ovako u tami, razmišljao, na koji bismo način došli do svietla, evo se pred nama pojavi pramen bliedog svietla u obliku duge, od koje se počeše iznenada odkidati komadi svietla i u potocima padati u dolinu u najrazličitijim bojama. Dok smo, puni udivljenja, bili zaokupljeni ovom pojavom, evo nam se u dnu doline prikaza novo čudo. Od tamo se približavala k nama vrlo velika električna kugla, koja je na sve strane oko sebe sipala pramenove tako žive svjetlosti, da nitko od nas nije mogao upraviti pogleda prema njoj, jer bi se izvrgao opasnosti, da onesviešten padne na zemlju. Činilo se, da kugla visi u zraku između neba i zemlje. Kako se približavala, tako se moglo opaziti, da neki dječaci, jedan za drugim padaju bez sviesti na zemlju, pogođeni strielama, što izlažahu iz kugle. U prvi sam čas ostao bez daha, ali sam

malo zatim skupio svu snagu i junački upro oči u kuglu prateći je pogledom sve dotle, dok se nije u visini od kojih trista metara ustavila nad našim glavama.

Dobro sam je promotrio sa svih strana i mogao sam opaziti, premda je lebdjela u velikoj visini, da je na njezinu gornjem dielu kao izrastla velika lopta, u koju su bile urezane velikim slovima ove rieči: O n a j, k o j i s v e m o ž e.«

Konačno, kad nisam više mogao izdržati toliku svjetlost, počeo sam vikati: »Ah, Gospodine! Molim te, da mi prestaneš pokazivati ovaj božanski prizor. Neka umrem, jer ne mogu više odoljeti ovolikoj ljepoti!« Kad sam izgovorio ove rieči, osjetio sam, da me ostavlja snaga, pa sam i ja pao na zemlju dovikujući drugima: »Zazovimo u pomoć Božje milosrđe.«

Nakon nekoliko časaka osjetio sam u tielu novu snagu, zato sam ustao i pošao po dolini, da vidim, što se dogodilo s mojim dječacima. Opazio sam ih, na svoje veliko iznenađenje, da leže svi na zemlji. Bili su nepomični i činilo se, da mole. Da se uvjerim, jesu li živi ili mrtvi, počeo sam zvati jednoga za drugim: »Hej, što radiš ovdje? Jesi li živ ili mrtav?« Odgovarahu jedan po jedan: »Zazivljem Božje milosrđe.«

Kad sam međutim prošao kraj njih i zaokružio dalje po dolini, opazio sam neke, koji su ostali stojeći: glave uzdignute, čelom okrenutim prema svietloj lopti, kao da izazivlju Božje veličanstvo i ne će da mu se poklone. Njihovo lice bilo je crno kao ugljen. Približio sam im se i počeo ih zvati po imenu, ali nisam dobio od njih nikakva glasa. Ostali su hladni kao led bez ikakvog znaka života.

Uto eto u dnu doline izađe iz zemlje neko strašilo. Bijaše vrlo veliko i vrlo nakazno, gadnije od svake nakaze, koja se može zamisliti na zemlji i koju sam kada u životu vidio. Išla je prema nama velikim koracima. Tada sam pozvao sve dječake, da ustanu, a oni me poslušaše. Kad vidješe, tko nam se približuje, obuze ih veliki strah. Počeo sam u strahu gledati oko sebe, nema li u blizini koji poglavar, da mi pomogne pozvati djecu na obližnji brežuljak, s koga bismo se branili, ako bi nas napala divlja zvier. Nisam našao nijednog.

Međutim se strašilo približavalo sve više i više. Već je zvierka bila u našoj neposrednoj blizini, kad se ona svietla kugla, koja je sve do sada nepomično stajala nad našim glavama, iznenada svom brzinom pomaknu, pođe ususret zvierki i zaustavi se točno između nje i nas. Spusti se gotovo na zemlju, da nas zaštiti i da životinji zakrči put. Tada čuh, kako dolinom poput groma odmnieva jaki glas: »Nema nikakve nagodbe između Krista i Beliala! — Nema sloge između neba i zemlje, između sinova svietla i sinova tame.«

Ti glasovi bili su tako snažni, da su me probudili.

Da prikaže svojim dječacima Božju mudrost, pripoviedao im je don Bosko poznatu priču. »Neki putnik, umoran od puta, zaustavio se u gaju i sjeo u sjenu visokog i veličanstvenog hrasta. Na njegovim granama visio je žir. Nedaleko od hrasta širile se tikve i dičile se svojim ogromnim plodom. »Gledaj«, reče putnik, »ovako veliko drvo poput hrasta ima tako sitne plodove, dok evo iz jedne neznatne loze izrastu ovako ogromne bundeve... kako je to smiešno i nerazumljivo!« U to je zaspao. Tada zapuha vjetar, zatreperiše grane jakoga hrasta, a jedan žir pade putniku na nos i probudi ga. »Hvala Bogu«, reče, kad je došao k sebi, »hvala Bogu, što na visokim stablima rastu sitni plodovi.«

Dobro je učinjeno sve, što je Bog učinio.

*

Bog je dobar. Njegova se dobrota očituje najviše time, što je milosrdan prema nesretnim grješnicima. Don Bosko pripovieda: »Danas je netko došao u moju sobu i pozvao me, da pođem izpovjediti ženu, koja je bila na smrt bolestna. Pospremivši brzo neke poslove, izađoh iz sobe i smjesta se uputih na mjesto, koje mi je bilo označeno. Ušao sam. Bila je to kuća na zlu glasu. Prošavši kroz nekoliko soba približio sam se krevetu bolestnice, koja, čim me spazi, radostno uzdahnu i poče se spremati za svetu izpovied. Izpovjedila se skrušeno i pobožno. Kad sam svršio sveti čin

i izmirio s Bogom dušu, koja je bila zalutala, okrenuo sam se prema drugim stanarkama, koje su provodile sličan život, kao i bolestnica. Vrlo ganute zapitaše me: »Dakle, sad će ozdraviti?« Ja im odgovorih: »Da, ozdravit će... Još samo nekoliko časaka, i bit će u vječnosti.« Prestrašene ovim odgovorom zamoliše me, neka ih savjetujem, kako bi se oslobodile grieha i izašle iz položaja, u kom se nalaze, te tako našle mir svoje savjesti. Odgovorio sam im, neka ostave paklenu kuću, u kojoj su živjele grješno, i neka se iskreno pokaju za djela, što su ih počinile u prošlosti. Obećale su, našto se bolestnica nakon nekoliko trenutaka preselila u vječnost.«

*

4. Što znači rieč: Stvoritelj? Znači, da je Bog stvorio sve iz ništa.

»U početku stvori Bog nebo i zemlju« (Mojs. I. 1.).

Don Bosko je govorio svojim dječacima: »Jedne večeri oko jedanaestog sata uzlazio sam po stubama u svoju sobu. Došavši na balkon zaustavio sam se, da bacim pogled u bezkrajne prostore neba. Zaustavio sam oči na zviježđu Velikog Medvjeda, promatrao sam mjesec, planete i konačno one sitne daleke zviezdice, koje tvore svjetove za se. Razmišljao sam, divio se ljepoti, veličini i broju zviezda. Predstavljao sam si udaljenost, koja vlada između pojedinih zviezda, kao i onu, koja je između njih i mene. Dopro sam čak tamo do mliečne staze, pa i preko... Tada mi se svemir učinio tako velikim, tako božanstvenim, da nisam mogao uztrajati kod ovog prizora, i preostade mi samo to, da pobjegnem u svoju sobu i zatvorim se...« Kod ovih rieči svi su dječaci napeli pogled i zadržali dah očekujući, što će sliediti. A on, malo odahnuvši, nastavi: »...i da se pokrijem svojim pokrivačem«. Dječaci se na ove rieči od srdca nasmijaše, a don Bosko će: »I gledajte: samo tu pod pokrivačem, u onoj tami, gdje nisam ništa vidio, učinilo mi se, da moja osoba nije tako malena i neznatna.«

To je njezina potreba

Jedan građanin pita svoga prijatelja:

— Čuješ, reci mi, zašto je tvoja gospođa danas srdita? Jeste li se možda posvadili?

— Nismo.

— Možda su joj sfalile cigarete?

— Za nju moraju biti.

— Ili je mlieko bilo opet vodeno?

— Mlieka više načelno ne pije.

— Što je dakle?

— Obična stvar. Još cielo jutro nije nijednom opsovala Boga. Ona ti je takva. Dok ne opsuje Boga, ne idi u njezinu blizinu! Ali kad je jednom opsovala, onda se razvedri i sva sjaje od sreće. Kao kad se nebo, zažbukano crnim i sparnim oblacima, iznenada prolomi i izkiši, pa onda grane sjajno sunce.

— Nedavno sam se usudio zapitati: »Ženo, zašto kuneš?« Ona mi je odgovorila:

— Ja ne kunem iz luksusa.

— Nego zašto kuneš?

— Ja kunem iz potrebe!

* * *

Potreba! Potreba! Zar niste još nikada čuli za tu našu novu potrebu? Kao što u Turskoj osjećaju potrebu, da svaki dan popiju nekoliko šalica prave turske, kao što naši pijanci osjećaju potrebu, da svaki dan popiju litru-dvie vina, tako naši psovači, a među njima i žene, osjećaju potrebu, da kunu svoga Boga? Kamo vodi ova potreba?

Zar nam treba drugi pakao? Jedni osjećaju potrebu, da ne radeći sami ništa pljačkaju tuđu imovinu; drugi osjećaju potrebu, da im svaki dan suklja iz grla miris bačve; treći osjećaju potrebu, da svake godine mienjaju bračnu zajednicu; a četvrti osjećaju potrebu, da svaki dan... kunu svoga Boga. Gotov pakao!

Don Bosko govori...

(Nastavak o kažnjavanju)

Ne srdite se!

Čovjek, koji kažnjava, težko zadrži mir i prisutnost duha, koji su mu potrebni, ako hoće, da o njemu drže, kako ne radi od želje, da pokaže svoj auktoritet ni da izkali svoj bies. Poznato je: što jače uzkipimo od srčbe, to smo manje toga sviestni. Otčinsko srdce sasvim se drugačije vlada, zato moramo one, koji su pod našom vlašću, uviek smatrati svojim sinovima. Stavimo se cielim bićem u njihovu službu, kako je učinio naš Gospodin, kad je sišao na zemlju, ne da zapovieda nego da služi. Ne ponašajmo se nikada kao samodržci. Mi moramo vladati samo zato, da možemo bolje služiti. Tako se vladao Isus Krist prema svojim apostolima. Podnosio je strpljivo njihovo neznanje, njihovu surovost, njihovu nevjeru. Kako je postupao s grješnicima? Tolikom dobrotom i popuštanjem, te je neke sablažnjavalo, ali je u mnogim srdcima budilo ufanje u oproštenje. Ako dakle smatramo pitomce svojim sinovima, ne pokazujmo u času, kad kažnjavamo, ni glasom ni kretnjom kakvu srditost, ili ju tako uspješno svladajmo, da nitko ne opazi uzbuđenje našega srdca. Nikakve žestine u duši, nikakva prezira u pogledu, nikakve pogrdne rieči na usnama, već samo žalost radi počinjene pogrješke i nada u popravak. Evo to je način, kako ćemo se otčinski ponieti i izpravno kazniti!

U stanovitim časovima razočaranja, kad je očito, da je pitomac težko pogriešio, bolje je pomoliti se Bogu ili učiniti koje djelo poniznosti, nego li izazvati buru pogrda, koja ni u čemu ne popravlja krivca. Sjetimo se primjera Gospodnjega: dvojica njegovih apostola, pretjerani u svojoj revnosti, htjedoše, da saspe vatru s neba na jedan samaritanski grad, koji mu bijaše zatvorio svoja vrata. Naš Gospodin je to odbio. »Ne znate, čijega ste duha«, odgovara im on.

Dobri sv. Franjo Saleški, vi znate, stvorio je sebi strogo pravilo, da ne otvara usta, sve dok mu srdce bude uzrujano. Običavao je govoriti: »Bojim se, ako bih drugačije radio, da u četvrt sata izgubim ovo malo blagosti, za koju se više od dvadeset godina trudim, da je kaplju po kaplju uliem u svoje srdce.« Jednoga dana, kad su mu predbacivali, da preblago postupa s nekim mladim čovjekom, koji se odvratno ponio prema svojoj majci, svetac odgovori: »Ovaj mladić nije kadar, da se u ovaj čas okoristi mojim ukorom: stanje njegova srdca čini ga podpuno nerazboritim. Moj bi ukor dakle promašio svoju svrhu, dok bi meni samomu veoma naškodio, jer bih radio kao oni, koji se spasavajući druge sami utope«.

Prema prilikama, s namjerom, da bismo krivcu koristili, možemo u njegovoj prisutnosti govoriti o nesreći onih, koji grieše proti razboru i poštenju, tako da bi morali biti kažnjeni. Ili ćemo krivca, sve dok ne prizna i ne pokaje se, lišiti svakoga izvanjega znaka našega prijateljstva. Koliko sam puta u svom odgojiteljskom životu ovim skromnim sredstvom postigao željenu svrhu! Kao zadnje sredstvo zadržimo javni ukor. U stanovitim slučajevima poslužite se trećom, ovlaštenom osobom, koja će krivcu nježno saobćiti, što mu vi ne stignete reći. Potražite pouzdanika, komu će se ovaj biedni nesretnik lakše povjeriti nego vama, jer će postiđen misliti, da mu vi ne vjerujete, ili vam se od prkosa ne će da ukloni.

Osobito pak nastojte, da diete, koje je skrivilo, osjeti, kako vi ne tražite od njega nego samo onu podložnost, koja je u skladu sa zdravim razumom. Pokušajte, da osudi sam sebe, pa vam ne će trebati drugo nego da ublažite kaznu, koju će on primiti dobre volje.

U životu ima samo jedna sreća: živjeti za drugoga. Tolstoj.

Sveti Petar i mi

Jedno od najvažnijih i najzanimljivijih lica sv. Pisma jest sv. Petar.

Božanski Spasitelj imao je zacielo razloga, ako je ključeve svoje crkve dao baš njemu rekavši mu: »Ti si Petar (t. j. stiena), i na toj stieni ću sagraditi svoju crkvu«... zatim: »Pasi jaganjce moje... pasi ovce moje«. Na pitanje Kristovo: »Što mislite, tko sam ja?« odgovara Petar spremno: »Ti si Krist, sin Boga živoga!«

Sama milost Božja stavlja mu u usta ovakav odgovor.

U čemu bih, kao obični vjernik, mogao shvatiti zamašitost i značajnu crtu na osobi sv. Petra? U čemu njegova ličnost odskače između ostalih apostola? Ima li on u crtama svoga značaja nešto, što drugi nemaju, i što je Gospodina potaklo, da ga uzvisi nad sve ostale? Nije li on bio nešto više nego drugi? U početku barem, nimalo bolji niti gori od drugih. Osebujni, tipični ljudski lik, u komu možemo vrlo brzo prepoznati sami sebe. Pravi čovjek, sa svim dobrim i slabim svojim svojstvima, koji je čas pun zanosa, a zatim pun klonulosti i malovjerja, koji se diže i pada poput valova mora, po kojima je htio hodati. Oh, kako je težko sagriešio! Upravo strašno i odvratno je zaniekao svoga Učitelja. Ali je dosta blagi Njegov pogled, i Petar plače kao ljuta godina. Kaje se i trpi strahovito. Griešiti je čovjeku prirođeno, a pokajati se i priznati svoje griehe isto je tako svojstveno ljudskoj naravi, iako nije lako. Petar zna i jedno i drugo, baš kao i mi ostali ljudi.

U čem je ipak veličina i prednost sv. Petra? U snazi predanosti i pouzdanja u svoga Gospodina. Sjetimo se samo, kako je cielu noć uzaludno ribario, a kad se Isus pojavio i savjetovao mu, neka opet baci mrežu, čini to bez oklievanja, da se časak zatim od uzbuđenja nad obilnim ribolovom baci ničice pred Spasitelja, koji mu obećaje: »Odsad ćeš biti ribar ljudi.«

Djetinji zanos pokazao je na gori kod preobraženja. »Učitelju! Dobro nam je ovdje biti, načinit ćemo tri sjenice: jednu tebi, jednu Mojsiji i jednu Iliji«. Kao da je htio iztaći njegovu ćud, sv. Luka dodaje: »Nije znao, što govori«, sličan djetetu, koje u zanosu ne važe rieči. Zatim onaj prizor na moru, kad je Isus hodao po vodi, a sv. Petar pun uzhita klikće: »Gospodine, ako si ti, zapovjedi mi, da dođem k tebi po vodi.« Isus ga pozva: »Dođi!« Tada siđe Petar iz lađice i pođe po vodi, ali videći jaki vjetar poboja se i počevši se utapljati povika: »Gospodine, spasi me!« Najprije zanos, a odmah zatim klonulost. Prava slika naša!

Poređujmo se više puta s Petrom, pa ćemo vidjeti, u čem smo mu slični, a u čem nismo. Kao što je Petar bio prvi među apostolima, budimo i mi prvi u svojoj okolini. Samo nam je jedno potrebno: ne budimo puni samih sebe, budimo bezazleni, ljudski, nepatvoreni i neumišljeni, pa će Onaj, koji je od Petra učinio prvaka apostola, učiniti i od nas velike stvari. **C. D.**

Tko škodi drugomu, škodi samomu sebi. Tko pomaže drugomu, pomaže samomu sebi. Tko sebe smatra odieljenim bićem, ne ide prema istini.

Tolstoj.

Moja velika neprilika

Čujte, u kakvu sam nepriliku upao samo radi toga, jer se četvrt sata nisam znao svladati, kako treba.

Već sam dva tjedna putovao obilazeći i tražeći duše, te sam na taj način doputovao i u selo Sindai. Bio sam umoran do iznemoglosti. Pošto sam onoga dana prevalio više od trideset kilometara težkog puta, sad se uzpinjući na oštre bregove, sad opet vrtoglavo silazeći u duboke doline, moja je umornost bila posve prirodna i opravdana. Noge su odkazale poslušnost, ali ne samo noge. Sav zapuhan, po cielom tielu probijen znojem, osjećao sam, da mi je bila klonula i glava, ostavila me misao i moja prirođena vedrina, a jezik se liepio za nebce ne znajući progovoriti ni rieči. Sjeo sam na prag jedne kolibe, u kojoj je stanovala kršćanska obitelj, i pomalo pio vodu iz krčaga, što su mi ga ponudili gostoljubivi ukućani. Nisam osjećao snage, da progovorim i jednu jedinu rieč množtvu radoznalog svieta, naročito velikom broju djece, koji su se skupili pred kućom i u pristojnoj udaljenosti promatrali moju osobu velikim zanimanjem.

Ali jao! Moja šutnja, premda ne potraja više od četvrt sata, skupo me je stajala. Opazio sam to tek onda, kad sam se okrenuo jednom dječaku, koji mi je bio najbliži, i prijateljski ga nagovorio. Čim sam izgovorio prvu rieč i ljubazno mu se nasmiešio, pobjegao je od mene, što su ga noge nosile, i izgubio se u narodu, koji se radi toga uzkomešao i uzmaknuo. Uvidio sam to još više, kad sam ustao s kućnog praga, da sa dvie rieči pozdravim prisutne. Čim sam otvorio usta, okrenuše svi leđa i pobjegoše.

Uvidio sam svoju pogrješku, ali je nažalost bilo prekasno. Trebat ću strpljivo čekati na drugu zgodu, da se približim njihovim srdcima.

Misionar mora u ovom kraju, kao što sam se o tom i kasnije uvjerio, polagati veliku važnost na svoj ulazak u selo. Prije nego je ušao u selo, mora tražiti priliku, da se sastane s kojim domaćim dječakom, i pod izlikom, da mu ovaj pokaže, gdje se nalazi škola ili kuća koga privatnika, mora ga povesti sobom u selo i u njegovu se družtvu pokazati seljanima. U pratnji domaćeg vodiča, koji je dobro poznat suseljanima, misionar se prikaže u očima nepoznatih ljudi kao njihov prijatelj i znanac i kao čovjek, koji dobro pozna prilike njihova sela. Put mu je tada utrt, i dosta je samo jedan pozdrav, samo jedna rieč. samo jedan smiešak ili slično, pa da pridobije srdca ostalih seljana.

Ali onoga dana, ponavljam, bila je učinjena velika pogrješa. Zadržao sam se malo u razgovoru s ljudima, kod kojih sam se odmorio, i nisam znao, što bih započeo, da popravim svoju pogrješku. Bio sam uvjeren, da će mi biti nemoguće udaljiti se i za jedan korak iz kolibe, u kojoj sam bio, a da cieli sviet ne pobjegne preda mnom kao pred strašilom. Odlučih ipak, da ostavim kuću i da se jednim puteljkom prošetam u šumicu kraj sela, gdje ću se moći odmoriti i u miru izmoliti svoj časoslov. Pošao sam, ali eto prizora, koji sam mogao očekivati! Dječaci, prema kojima sam usmjerio svoje prve korake, pobjegoše kao na zapovied i utekoše svaki do svoje kolibe, odakle počeše izvirivati i promatrati me, kako idem u šu-

mu. Jedan se sakrio za drvo, drugi za živicu, treći za plot. Mala dječica, koja nisu mogla da me vide radi ograde, što se obično nalazi oko svake kuće, dozivahu svojim plačem matere. A one same, kao da su bile zbunjene više nego njihova djeca. Kao što možete vidjeti majku, kako trči, da spasi svoje diete, koje je palo u vodu ili se našlo pred divljom životinjom, ili stoji pred kolima, koja će ga pregaziti, tako su počele trčati i ove dobre žene, da uklone svoje diete s puta, kojim sam prolazio.

Tužan radi ovakvog vladanja ljudi, kojima sam želio samo dobro i žaleći ih u duši radi njihova neznanja, još sam čvršće odlučio, da pođem u šumu, gdje sam mislio, da ću u samoći naći mir. Misionaru, koji ide u potragu za dušama, težko je, kad vidi, da ove bježe pred njim.

Koliko sam opazio, ovaj je narod vrlo plašljiv, ali je isto tako i vrlo radoznao. Idući u šumu nisam bio sam. U udaljenosti od petdeset metara išla je za mnom grupa od kojih stotinu i više dječaka, koji su vjerno pratili svaku moju kretnju. Pomišljao sam, da su se možda već opametili. Ali ne! Tamo, gdje se puteljak naglo uzpinjao, ja iznenada mienjam smjer i okrećem se prema svojim pratiocima. Eto nesreće! Ovaj moj nagli »nazad čelom« bio je za njih posve neočekivan i vrlo nepovoljno tumačen. Čim sam bio licem prema njima, dadoše se jadnici u bieg. Došavši u šumu, praćen brojnom pratnjom, uzmem u ruke časoslov i počnem moliti hodajući po šumici u ugodnoj hladovini. Moji mali obožavatelji nadoše se u stotinu neprilika. S jedne strane htjeli su biti u mojoj blizini, a s druge nisu nikada znali, kamo ću zaokrenuti hodajući po šumici i kojega ću od njih neposredno ugrožiti. Videći njihovu nepriliku i vječno njihovo primicanje i odmicanje, ohrabrivanje i plašenje, stvorio sam plan, da ću se šetati uviek istim puteljkom u duljini od kojih sto metara.

Kad dakle moji gledaoci opaziše, da je put, kojim šetam, strogo omeđen, i da se strogo držim određenih granica, zauzeše odmah prema tomu svoje stanovište i razdieliše se u dvie grupe, tako da sam se našao među dvie vatre. Na ovaj je način i jedna i druga skupina bila u jednako povoljnu položaju. Ali jao, ako sam prekoračio određenu udaljenost i za jedan korak! U tom se je slučaju skupina, prema kojoj sam zakoraknuo, našla ugroženom, naročito oni, koji su mi bili najbliže. »Bježi, bježi,« počelo se lomiti iz njihovih grla, i svi bi se neposredno ugroženi dali u divlji bieg. Ovi su prizori međutim brzo prestali, jer sam odlučio, da ću se unapried strogo držati priznate granice. S tim sam stekao kod njih nešto više povjerenja, te su mi se sve više približavali, ostavši dakako još uviek u pristojnoj udaljenosti.

Tada su neki osjetili potrebu, da mi se još više približe i još me bolje upoznaju, pa su stali tik uz putić, kojim sam šetao sakrivajući se za grm ili za drvo. Tako su me mogli promatrati ne samo u lice i u leđa, nego i sa strane. Ali jednomu nije bilo ni to dosta, nego je htio znati, kakav ću biti, kad me pogleda iz ptičje perspektive, pa se pope na obližnje stablo, odakle me je počeo promatrati blaženim mirom i strahopočitanjem. Njegov položaj pobudi brzo zavist kod mnogih sudrugova, te se i oni popeše na drveće, koje je bilo u mojoj blizini. Za čas mogoh vidjeti, kako su sva stabla bila okićena svojim poznatim gostima, gledaocima čudnog prizora.

Podigavši oči prema ovima najsmjelijima, nisam više mogao zadržati smieha, koji izbi na površinu svom žestinom. Ali da nisam toga nikada učinio! Prizor se posve promieni. U ovim se malim glavicama sigurno porodila sumnja: a što ako se ovaj čudni stranac također popne na drvo? I za čas poskakaše svi na zemlju — tko metar, tko dva, tko tri — i pobjegoše. Opet se ponoviše stari prizori u novom obliku. Tko je nezgodno skočio ili je imao kraće noge, pa nije mogao trčati kao ostali, počeo se derati, vikati i zvati u pomoć. Pokušah, da ih oslobodim nepotrebnog straha i stadoh im vikati: »Ne bojte se, ne bježite, ne ću vam ništa učiniti, ne plačite«, ali uzalud svaki trud. Zato

sam prestao i opet počeo moliti časoslov.

Kad sam konačno svršio svoju molitvu, u mojoj je blizini stajao jedan dječak, koji mi se približio mnogo više od ostalih. Pokušah dakle kod njega sreću, da se izvučem iz škripca, u kom sam se nalazio. Izvukoh iz džepa svietlu medaljicu Marije Pomoćnice i pokazah je hrabrom mališanu dajući mu znakovima znati, da ju želim pokloniti njemu. Dječak je razumio, što želim reći, te mu se oči zaiskriše od radosti. Pogledao me je dubokim, prodirnim pogledom, okrenuo se prema svojim drugovima, da vidi, kako će se njih dojmiti to, što će učiniti, a zatim se smjelo približi i iztegne desnicu, da primi dar. Ja sam također iztegnuo svoju ruku i dobacio mu medaljicu, koju je dječak spretno uhvatio. Pogledao je brzo u ruku, u kojoj se nalazila medaljica, i pošto se uvjerio, da je dragocjeni dar prešao zbilja u njegovo vlastničtvo, okrenuo se od mene i slavodobitno potrčao prema drugovima, da im pokaže, što je dobio.

Ovo je dakako izazvalo kod njih veliku zavist, a ta ih je potakla, da zaborave na svoj strah. Kad su opazili, da izvlačim iz džepa i druge medaljice, i kad su razumjeli, da ih želim pokloniti njima, privukoše se polako k meni u masi, ali ipak još uviek tako oprezno, da nisam mogao doći s njima izravno u dodir. Zato mi dobro dođe dječak, koji je već dobio svoj dar i koji me se najmanje bojao. On mi se posve približio, i ja sam davao medaljice njemu s uputom, da ih dieli svojim drugovima. Naravski da je dioba, koju je započeo moj pomoćnik, brzo dovela do nereda i pritužbi, što sam odmah izkoristio, približio im se i sam preuzeo ulogu djelitelja.

Tako ciela stvar dobi iznenada posve drugo lice. Oni, koji su se još uviek sakrivali za drvećem ili su stajali negdje daleko od mene, dotrčaše sada u moju blizinu bojeći se, da bi mogli ostati bez dara, obkoliše me, i svaki htjede, da mi se što više približi. S njihovih lica izčeznu svako nepovjerenje prema meni. Svi mi najednom postadoše prijatelji.

Sad su mogli dati oduška svojoj radoznalosti do mile volje. Što ih je najviše čudilo na mojoj osobi i najviše im upadalo u oči, to su bile moje noge, ili bolje rečeno, moja obuća. Kako im cipele nisu dopuštale, da vide moje nožne prste, mislili su, da mi noga ima jedan jedini veliki prst. Zato se jedan brzo sagnuo, da mi opipa cipele, a za njim se povedoše redom i ostali. Nakon toga sliedi'a su druga upoznavanja, dok me se nisu nagledali do mile volje.

Broj mojih prijatelja svakim se časom većao. Kad sam se vratio u selo, pokazao sam se narodu u pratnji velike čete dječaka, te se činilo, da dolazim među njih u triumfu. Majke su se čudile, jer nisu nikako mogle razumjeti, kako sam se mogao sprijateljiti s njihovom djecom za tako kratko vrieme. One nisu znale, kakvu moć ima medaljica Marije Pomoćnice, u koju sam ja stavio svoje pouzdanje. Siromašni narod! Ja sam bio prvi misionar, koga su vidjela njihova djeca. Prije deset godina bio je u ovom kraju jedan naš misionar, ali ga se djeca nisu mogla sjećati, a i veliki su na nj već zaboravili.

Dva sam dana ostao među njima, hrabrio mali broj kršćana, da uztraju, i propoviedao rieč Božju poganima. Kad sam odlazio, više od stotinu dječaka odpratilo me noseći na vratu medaljicu Marije Pomoćnice. A u trenutku, kad smo se razstajali, bilo je veselje gledati ovu malu dječicu, kako se jate oko mene, stiskaju mi ruke i vuku me k sebi sileći me, da ostanem kod njih.

Obećao sam, da ću se povratiti i da ću im poslati učitelja, koji će im reći sve ono, što im nisam mogao kazati ja. Tako je i bilo. Danas naša misija u ovom selu liepo napreduje. **Sveć. De Ponti**

Sebičnost nas može usrećiti možda za jedan sat ili za jedan dan, da nas zatim unesreći za cieli život. M. Marcantonio.

Svaki bi se čovjek morao barem jednom pogledati očima svoga bližnjega. Petit-Senn.